

Разагнана акцыя ў абарону дрэваў

У Горадні прайшла акцыя ў абарону дрэваў на старой алеі ў гістарычным квартале. Умяшалася міліцыя. Як паведаміў Эдвард Дзьмухоеўскі, яго пратрымалі ў пастарунку больш за паўтары гадзіны, склаўшы пратакол аб дробным хуліганстве. На Ігара Лапеху і Надзею Крапівіну міліцыянты напісалі па два пратаколы — за дробнае хуліганства і за непадпарадкаваньне.

Трох актывістаў затрымалі падчас іхняга пратэсту супраць высечкі дзевяці дрэваў у завулку Тэлеграфным.

Удзельнікі пратэсту лічаць, што дрэвы не былі ў аварыйным стане, хаця дазвол на высечку дала адмысловая гарадзкая камісія. Актывісты мяркуюць, што за апошні час у горадзе, у тым ліку сярэд гістарычнай забудовы, было спляжана зашмат дрэваў, ня ўсе зь якіх былі аварыйнымі. З грамадзкасцю ў гэтай справе пагатоў ніхто ня раіцца, жакуць яны.

Міліцыянты сказалі, каб тры актывісты чакалі позыў у суд.

Наблюдатели ОБСЕ не признали «выборы» в Беларуси

Миссия наблюдателей БДИПЧ ОБСЕ не признала «парламентские выборы» в Беларуси свободными и демократическими, сообщает Хартия '97. Наблюдателями ОБСЕ отмечен «плохой или неудовлетворительный» процесс подсчета голосов в 50% случаев. 40% наблюдателей говорили, что у них не было возможности в полной мере оценивать процесс подсчета голосов. Выборы однозначно не соответствовали стандартам ОБСЕ.

«Рекомендации ОБСЕ не были выполнены. По оценкам наблюдателей подсчет голосов происходил в закрытом режиме. Наблюдателей не допускали к подсчету голосов, был усложнен сам процесс наблюдения за «выборами», были замечены случаи фальсификации итогов голосования. У нас есть основания считать, что осуществлялся строгий административный контроль за избирательным процессом. Целью избирательной кампании является предоставление выбора избирателям. Но свобода избирателей была ограничена властями Беларуси», — заявила глава миссии краткосрочных наблюдателей ОБСЕ, вице-президент Парламентской Ассамблеи ОБСЕ Анн-Мари Лизен.

«Треть наблюдателей говорили о том, что им не был предоставлен доступ к наблюдению, 40% наблюдателей говорили, что у них не было возможности в полной мере оценивать процесс подсчета. Очень низкий уровень видимости избирательной кампании.

Белорусским властям необходимо осуществлять перемены, чтобы страна стала на путь демократизации и прогресса», — отметила вице-президент ПА ОБСЕ Анн-Мари Лизен.

Глава миссии наблюдателей БДИПЧ ОБСЕ Герт-Хинрих Аренс заявил, что разочарован ходом и итогами «парламентских выборов» в Беларуси. По его словам, «на протяжении многих годов наблюдается отсутствие прозрачности «выборов» в Беларуси». Аренс отметил, что наблюдатели ОБСЕ зафиксировали нарушения во время всех этапов избирательной кампании.

«Ясные сигналы по улучшению избирательного процесса не были реализованы; потребуются значительные улучшения, если Беларусь собирается проводить подлинно демократические выборы в соответствии с общими обязательствами в рамках ОБСЕ. К сожалению, повторяющиеся сигналы доброй воли, по всей видимости, не были корректно поданы или получены. В итоге, значительный прогресс в демократическом развитии Беларуси, на который мы надеялись, не осуществился», — отметила вице-президент ПА ОБСЕ и Специальный координатор краткосрочных наблюдателей ОБСЕ, Анн-Мари Лизен.

ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА

Кастрычнік 2008, № 1

Раздалегія:
Васіль Баронч,
Марыяна Караткевіч,
Антось Валькоў.

Наклад: 250 асобнікаў

Друкуецца на ксэраксе

Мова выданьня: беларуская, руская

Распаўсюджваецца бясплатна

Кантакты:
e-mail: dzfby@tut.by
сайт: www.civr.org

"Дробныя хуліганы" судыцца з Берасцейскім гарвыканкамам.

17 кастрычніка старшыня суда Ленінскага раёна Берасця Пётр Баброўскі пачаў разгляд каргі 19-ці так званых "дробных хуліганаў" - грамадскіх актывістаў, якія ў розныя часы адсядзелі за кратамі ў ізалятары часовага ўтрыманьня.

У суд прыйшлі 6 чалавек: Раман Кісяля, Уладзімір Вялічкін, Рыгор Бакіевіч, Валянцін Лазаранкаў, Сяргей Вакулёнка, Дзяніс Турчаняк. Астатнія даручылі прадстаўляць іх інтарэсы Р.Кісялю або разглядаць справу без іх.

Яшчэ летам яны падалі заяву на правядзенне марша на працягу невялікага кавалка цэнтральнай вуліцы Савецкай. Але намеснік гарвыканкама Вячаслаў Хафізаў адказаў, што марш "дробных хуліганаў" не дазваляецца, таму што па адпаведнаму рашэнню гарадскіх уладаў адзіным месцам для правядзення масавых мерапрыемстваў вызначаны толькі стадыён "Лакаматыў", які ў "глыбінцы" горада. Аднак у тым жа рашэнні гаворыцца, што стадыён - не для вулічных шэсцяў і дэманстрацый.

Юрыст гарвыканкама Ірына Барысюк мусіла прызнала, што адпаведнага калегіяльнага рашэння гарвыканкама не было, а быў адказ службовай асобы. Мала таго, спаслалася на тое, што, маўляў, ў той час вуліца Савецкая была закрытая на рэканструкцыю. Але як выствілі актывісты, па дадзеных заказчыка рэканструкцыі -

упраўленя капітальнага будаўніцтва гарадскога ЖКГ - кавалек вуліцы ад вул. Маякоўскага да вул.Пушкінскай, дзе планавалася марш "дробных хуліганаў" - быў прыняты ў эксплуатацыю па акту дзяржакамісіі напярэдадні падачы заявы (25 чэрвеня).

На думку праваабаронцы У.Вялічкіна, пазыцыя гарвыканкама выглядае як неўдалая спроба вывернуцца з пікантанай сітуацыі.

<http://spring96.org>

Р.С. Сітуацыю камэнтуе праваабаронца Аляксей Бяляцкі:
"Сама ідэя мне вельмі падабаецца, бо яна больш нагадвае флэш-моб. Марш "Дробных хуліганаў" — ён абстрае гэтую праблему і паказвае ўсю абсурднасць вось гэтых амаральных паводзінаў уладаў Беларусі. Думаю, канечне, што ўлады будуць старацца, асабліва зараз, падчас выбарчай кампаніі, не дапусціць такую акцыю".

Акція в памяць о насільствеіно ісчезнувших беларусах

30 августа, в Международный день исчезнувших людей, гражданская инициатива «Мы помним» провела в Амстердаме акцию памяти насильственно исчезнувших Юрия Захаренко, Виктора Гончара, Анатолия Красовского, Дмитрия Завадского.

Акція памяці прайшла с 14:00 до 15:00 по местному времени на центральной площади Амстердама Leidseplein. Мероприятие было санкционировано местными властями.

Учаснікі мирной дэманстрацыі дэжалі банер с партретами Юрыя Захаренка, Віктара Гончара, Анатоля Красовскага, Дамітрыя Завадскага і падпісалі «Насільствеіно ісчезлі в Беларусі», а такжэ сувязку белых і голубых ваздушных шароў с прыкрупленными к ним фотграфіямі ісчезнувших беларусоў.

В конце акции ее участники отпустили воздушные шары, и портреты Юрия Захаренко, Виктора Гончара, Анатолия Красовского, Дмитрия Завадского взмыли в небо.

Эта скромная, но красивая акция вызвала интерес у прохожих, которых в этот солнечный день в центре Амстердама было огромное количество. Многие люди подходили к участникам акции, расспрашивали, чему она приурочена, задавали вопросы о ситуации в Беларуси, выражали свою солидарность с теми, кто добивается правды о насильственных исчезновениях. Первыми насильственные исчезновения стали применять немецкие нацисты во время Второй мировой войны. В 60-х годах правительства таких латино-американских стран, как Гватемала, Сальвадор, Гондурас, Мексика, Колумбия, Перу, Боливия, Бразилия, Чили, Аргентина, Уругвай и Гаити переняли чудовищную практику недобровольных исчезновений. Позже тираны некоторых африканских и азиатских стран также стали применять бесчеловечную практику недобровольных исчезновений.

«Последний диктатор Европы» воспользовался жестоким, ужасающим методом, который разработали нацисты: в 1999 году в Беларуси насильственно исчезли три известных человека — бывший министр внутренних дел Юрий Захаренко, вице-спикер Верховного Совета XIII созыва Виктор Гончар, крупный предприниматель Анатолий Красовский. Всех этих людей объединяло одно: они были открытыми оппонентами режима Лукашенко. Летом 2000 года бесследно исчез бывший личный оператор Лукашенко Дмитрий Завадский. О судьбе Юрия Захаренко, Виктора Гончара, Анатолия Красовского и Дмитрия Завадского их родным и близким до сих пор ничего не известно.

Пресс-служба CIWR.ORG

30 жніўня адбыліся акцыі памяці зьніклых

ОРША:

30 жніўня ў Оршы прайшла акцыя прысьвечаная міжнароднаму дню зніклых. Актывісты мясцовых моладзевых арганізацый прайшлі па ўсіх мінірынках гораду, дзе раздавалі мінакам

незалежную газету «Народная воля» і тэксты Дэкларацыі і Канвенцыі супраць гвалтоўных знікненняў.

Не зважаючы на даволі дрэннае надвор'е ў Оршы, акцыя прайшла паспяхова. Бо выклікала жывы інтарэс у мінакоў. Маладзёнам давалася шмат распаўядаць пра Канвенцыю аб гвалтоўных знікненнях і пра зніклых беларускіх палітыкаў. На мінірынку па вуліцы Леніна с пакупнікоў утварылася нешта кішталту мтынгу. Каля дзесяці чалавек абступілі моладзевых актывістаў і слухалі расповед пра Канвенцыю аб гвалтоўных знікненнях.

БЕРАСЬЦЕ:

У Берасьці ў Міжнародны дзень зніклых людзей 30 жніўня некалькі маладых чалавек на рынку «Юбілейны» раздалі мінакам і прадпрымальнікам брашуры з тэкстам «Канвенцыі ААН аб абароне людзей ад гвалтоўных знікненняў». Усім зацкаўленам, маладыя людзі распаўядалі пра сэнс Канвенцыі і што яны праводзяць гэтую акцыю з мэтай далучэння Беларусі да гэтай Канвенцыі.

Разам з тэкстам Канвенцыі наведвальнікі і прадпрымальнікі берасьцейскага рынку «Юбілейны» атрымалі апошні нумар газеты «Народная воля».

БАБРУЙСК:

Учора, 30 жніўня ў міжнародны дзень зніклых людзей, у Бабруйску адбылася акцыя па раздачы адмысловых брашураў з тэкстам «Канвенцыі супраць гвалтоўных знікненняў».

Кніжачкі раздаваліся моладзевымі актывістамі з мясцовага аддзялення міжнароднай грамадзкай арганізацыі «Малады Фронт».

Акцыя праходзіла ў фармаце шпацыру групы маладых людзей па галоўных вуліцах Бабруйска ў цэнтры гораду. Падчас раздачы моладзевыя актывісты тлумачылі гараджанам аб праблемах гвалтоўнага знікнення людзей ня толкі ў сьвечце але і ў нашай Беларусі. Грамадзяне тым часам актыўна падтрымлівалі дыскусіі і вказвалі свае меркаванні адносна прычынаў дадзенай праблемы. Былі закранутыя такія пытанні як знікненні людзей, уздавалася б цяхай і мірай Беларусі, такіх вядомых людзей як міністар унутраных спраў Юрыя Захаранка, палітыкі Анатоль Красоўскі і Віктар Гончар, журналіст Зьміцер Завадскі.

www.zavadsky.org

Верховный суд отказал в удовлетворении жалобы активисту Андрею Шарендо.

Верховный суд отказал в удовлетворении жалобы брестскому активисту оппозиции Андрею Шарендо, оштрафованному за участие 21 января 2008 года в акции протеста предпринимателей в Минске.

Как сообщил [БелаПАН](#)_правозащитник Роман Кисляк, активист обжаловал постановление суда Центрального района Минска,

который 22 января признал Шарендо виновным по ст. 23.34 КоАП (нарушение порядка организации или проведения массового мероприятия или пикетирования) и оштрафовал на 50 базовых величин (1 млн. 750 тыс. рублей), а также Минского городского суда по данному делу. Последний оставил решение райсуда без изменения, а жалобу активиста оппозиции без удовлетворения.

Андрей Шарендо, по мнению которого, эти решения незаконны, необоснованны, а также нарушают его гражданские права, в том числе право на свободное выражение мнения и на мирное собрание, направил жалобу в Верховный суд.

Как следует из ответа, полученного Шарендо из Верховного суда, оснований для удовлетворения его жалобы и отмены постановлений судов нет. Верховный суд считает, что своими действиями активист оппозиции нарушил порядок проведения массовых мероприятий, а его несогласие с установленными ограничениями на их проведение отвергнуто обоснованно, поскольку оно не влияет на совершенное им противоправное деяние, за которое установлена административная ответственность.

"Активист оппозиции не удовлетворен таким ответом и намерен направить индивидуальное сообщение о нарушении своих прав в Комитет ООН по правам человека", — проинформировал правозащитник.

Сяржук Бахуна дапыталі па справе аб выбуху ў Менску 17.10.2008

Сяброўства ў апазыцыйнай партыі стала прычынай для допыту па справе аб выбуху ў Менску грамадзкага актывіста і сябра партыі БНФ Сяржук Бахуна.

Сяржук Бахуна выклікалі на допыт у аддзел крымінальнага вышуку Ленінскага РАУС горада Берасьця на 17 кастрычніка. Запрасілі актывіста на допыт некалькі дзён таму, патэлефанаваўшы на мабільны тэлефон. Расказвае сам Сяржук Бахун.

С. Бахун: «Я запытаў, чаму крымінальны вышук хоча са мною сустрэцца, што здарылася? Мне адказалі, што па справе выбуху ў Менску на 3 ліпеня, на гэтак званы Дзень Незалежнасці. Я запытаў, чаму менавіта са мною. Яны сказалі: «Вы ж зьяўляецеся сябрам якой-небудзь апазыцыйнай арганізацыі?» Я сказаў, што так, што я сябра партыі БНФ. Яны казалі, што таму мы хочам з вамі сустрэцца. Я сказаў: «Добра».

Сяржук Бахун, які жыве з жонкай Святланай Завадзкай ў Менску, прыехаў на допыт па справе аб выбуху ў горад Берасьце. Ён прыняў рашэнне не чакаць афіцыйнай пазы.

С. Бахун: «Фармальна, я мог бы не ісьці. Але прыняў рашэнне ісьці. Я, як любы чалавек, нармальны беларус, хачу каб гэтая справа аб выбуху была раскрытая, каб злачынцы былі знойдзеныя і пакараныя. І заўсёды гатовы дапамагчы».

Капітан крымінальнага вышукі задаў сзраг пытаньняў, каб высьветліць, дзе актывіст быў у дзень выбуху, пацікавіўся, ці сьвечу ў яго родныя і блізкія ў Менску, а таксама запытаўся, якая адзнака па хіміі была ў спадара Бахуна ў школе. Па словах С. Бахуна, увесь дзень ён знаходзіўся разам з жонкай ў менскай кватэры. Быў выходны дзень, а масавая гулянка для яго не прадстаўляла цікавасьці. Пасьля допыту грамадзкі актывіст дзеліцца сваімі думкамі.

С. Бахун: «Калі для іх прычына, што я – сябра партыі БНФ, то яны любую іншую прычыну могуць знайсці. Ня ведаю, што такога

кепскага – партыя БНФ афіцыйна зарэгістраваная арганізацыя. Гэта мае меркаваньне, але я думаю, дзяржава ведае, хто стаіць за справай гэтай выбуху. Пытаньне з раскрыццём яна проста цягне па той прычыне, каб скарыстацца гэтым выбухам і каб дапытаць, напрыклад, апазыцыйнараў. Такое ўражаньне, што яны проста хочучь скарыстацца гэтай магчымасцю: з кім парэмаўляць, каго дапытаць, у каго вобсыт правесці. Для ўлады гэтая справа – чарговы інструмэнт у руках. Напрыклад, тая ж справа з выбухам, якая была ў Віцебску, калі, мы памятаем, і апазыцыйнараў цягалі, і хлопцы ў СІЗО сядзелі. А пасьля за выбух у Віцебску былі прыцягнутыя да адказнасці афіцэры беларускіх спецслужбаў».

Нагадаю, што па справе аб выбуху ў Менску выклікаюць на допыты грамадзкіх актывістаў, журналістаў, праваабаронцаў і сябраў апазыцыйных партыяў па ўсёй рэспубліцы.

Рада Міровіч